

Aan: Raadscommissie WIOSSAN & ZWECS

Kopie: Wethouder Versnel

Datum: 1 november 2023

Betreft: Uitnodiging en programma werkbezoek
Commissies WIOSSAN en ZWCS
'Meer grip op arbeidsmigratie'

Uitnodiging werkbezoek

Programma EU-arbeidsmigranten

Bezoekadres: De Rotterdam
Wilhelminakade 179, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Karin Wolters
(Programmamanager EU-arbeidsmigranten)

Uitnodiging (besloten) werkbezoek over herzien actieprogramma EU-arbeidsmigranten

Graag nodigt het programmateam EU-arbeidsmigranten van de gemeente Rotterdam u op 1 november 2023 uit om tijdens een werkbezoek in de Tarwewijk de integrale aanpak EU-arbeidsmigratie in de praktijk te zien. Tijdens dit werkbezoek wordt een presentatie gegeven over het aangescherpte actieprogramma '[Meer grip op arbeidsmigratie, medio 2023-medio 2026](#)', dat op 27 september 2023 aan uw gemeenteraad is aangeboden. Vervolgens is een wijkwandeling georganiseerd, waarbij leden van het programmateam op diverse locaties in de wijk staan om uitleg te geven over de aanpak.

Actieprogramma EU-arbeidsmigranten, medio 2023 - medio 2026

Met dit actieprogramma gaat de gemeente onverminderd door met inzet op het gebied van registratie, het bevorderen van zelfredzaamheid en het tegengaan van uitbuiting en overlast. De situatie van EU-arbeidsmigranten én de leefbaarheid van onze wijken verbeteren is complex én belangrijk. Daarom is de aanpak aangescherpt om in de toekomst meer grip op het fenomeen arbeidsmigratie te krijgen, en structureel beleid te ontwikkelen. Dat kan de gemeente niet alleen. Daarom versterkt de gemeente de komende drie jaar de inzet in de geprioriteerde wijken, start Rotterdam een regionale coalitie met werkgevers en zet de gemeente druk op het Rijk om wetgeving te realiseren.

Hiertoe heeft Rotterdam vier integrale opgaven opgesteld:

1. Beter zicht op en contact met EU-arbeidsmigranten;
2. Bevorderen van goed werkgever- en opdrachtgeverschap;
3. Leefbare wijken;
4. Vergroten van zelfredzaamheid en perspectief.

Tijdens de wijkwandeling staan ervaringsdeskundigen uit de wijk op diverse punten in de wijk (zoals het Infopunt EU-arbeidsmigranten) om u kort iets over de aanpak te vertellen. Door de wandeling door de Tarwewijk ontstaat er een tastbare verbinding met de praktijk en krijgt u direct inzicht in de uitdagingen en kansen op het gebied van EU-arbeidsmigratie.

Informatie voor EU-arbeidsmigranten: www.rotterdam.eu-arbeidsmigranten

Voor wie is het werkbezoek bedoeld?

Voor leden van de commissies Werk & Inkomen, Onderwijs, Samenleven, Schuldhulpverlening & Armoedebestrijding, NPRZ (WIOSSAN) en Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport (ZWCS).

Technische sessie

Diezelfde ochtend zullen beide raadscommissies op eigen initiatief van half 12 tot 12 uur *(met mogelijke uitloop tot 12.30 uur, tijdens de lunch)* een technische sessie organiseren over de rechten en plichten van EU-arbeidsmigranten, waarbij het programmateam alleen de locatie in de wijk faciliteert, en de griffie wetenschappers Paul Minderhoud (Radboud Universiteit) en Dion Kramer (VU-Amsterdam) heeft uitgenodigd

Aanmelden voor het werkbezoek

In verband met de voorbereidingen voor het werkbezoek vernemen we graag tijdig via de griffie van u of u deelneemt aan dit werkbezoek. Graag horen we uiterlijk vrijdag 27 oktober welke commissieleden deelnemen aan dit werkbezoek. We horen ook graag uw dieetwensen.

Programma werkbezoek

Datum: woensdag 1 november 2023 van 09:30-12:30 uur

Start- en eindlocatie: Huis van de Wijk Millinckparkhuis, Millinckstraat 69, 3081 PE Rotterdam

Deelnemers: Raadsleden commissies WIOSSAN en ZWCS (besloten sessie)

Agenda:

09.15 – 09.30 uur	Inloop	Koffie, thee en wat lekkers
09.30 – 09.40 uur	Welkom en introductie	Welkomstwoord door André Vervooren - Programmadirecteur EU-arbeidsmigranten
09.40 – 10.00 uur	Presentatie actieprogramma 'Meer grip op arbeidsmigratie'	Karin Wolters – Programmamanager EU- arbeidsmigranten
10.00 - 10.10 uur	Start wijkwandeling	
10.10 – 10.30 uur	Pitch 1: achterpaden	
10.30 - 10.35 uur	Lopen naar 2 ^e wijklocatie	
10.35 – 10.55 uur	Pitch 2: winkelstraat	
10.55 - 11.00 uur	Lopen naar 3 ^e wijklocatie	
11.00 – 11.20 uur	Pitch 3: infopunt	
11.20 – 11.30 uur	Teruglopen naar beginpunt	Millinckparkhuis, koffie staat gereed
11.30 – 12.00 uur	Technische sessie	Presentatie door twee wetenschappers (uitgenodigd en georganiseerd door de griffie)
12.00 – 12.30 uur	Gezamenlijke lunch	Evt. mogelijkheid tot uitloop technische sessie

Bijlage: Toelichting bij de 3 pitches tijdens de wijkwandeling

Pitch 1) Misstanden in de particuliere huisvesting en tegengaan van dakloosheid

(Opgave 2 Leefbare wijken uit actieprogramma 'Meer grip op arbeidsmigratie')

In wijken met een particuliere woningmarkt, zoals Carnisse, Tarwewijk, Oud-Charlois en Oud Mathenesse, wonen relatief veel EU-arbeidsmigranten. De anonimiteit is in deze wijken groot, de doorstroom van bewoners is hoog en het particuliere bezit is vaak in handen van woningeigenaren die aan grote groepen arbeidsmigranten verhuren. In deze vestigingswijken zijn er diverse opgaven gerelateerd aan arbeidsmigratie, variërend van het versterken van de sociale cohesie tot het verbeteren van de leefbaarheid met het tegengaan van overlast.

De Wet goed verhuurderschap, die op 1 juli 2023 van kracht werd, introduceert een aantal dwingende algemene regels van goed verhuurderschap waar verhuurders zich aan moeten houden. De gemeente heeft een digitaal meldpunt geopend waar huurders melding kunnen maken van huurmisbruik. Verhuurders moeten aan arbeidsmigranten altijd een aparte huurovereenkomst aanbieden, die geen onderdeel mag zijn van een arbeidsovereenkomst. Verlies van een arbeidsrelatie mag bij wet niet automatisch leiden tot direct verlies van de woning. Daarnaast moeten huurders geïnformeerd worden over alle rechten en plichten.

De Wet goed verhuurderschap schrijft voor dat arbeidsmigranten door de huurbaas altijd moeten worden geïnformeerd in de taal die zij goed begrijpen. Omdat dit een nieuwe bevoegdheid betreft maakt Rotterdam hierover afspraken met ketenpartners en stelt werkinstructies op om de toezicht en handhaving effectief in te richten. In Carnisse heeft Rotterdam de verhuurvergunning woonruimte ingevoerd, waarmee Rotterdam kan handhaven op de hoogte van de huren. Tijdens de pitch wordt de aanpak Goed huren en verhuren in Carnisse en de Tarwewijk toegelicht.

Vervolgens wordt ingegaan op de aanpak dakloze EU-migranten, en de impact hiervan op de wijk(en). De meeste EU-arbeidsmigranten komen naar Nederland om te werken en om geld te verdienen voor zichzelf en voor de familie. Helaas verloopt dit niet altijd goed, mede doordat als mensen hun werk kwijtraken direct op straat belanden. Ook zien we dat mensen soms onder valse voorwendselen naar Nederland komen en dat er bij aankomst niets geregeld blijkt. Dit maakt een deel van de arbeidsmigranten kwetsbaar, wat in bepaalde gevallen leidt tot dakloosheid. Soms verblijven zij in kelderboxen, schuurtjes, of een tent in het Zuiderpark. Tijdens de pitch nemen we een kort kijkje bij achterpaden waar dakloze EU-migranten verbleven. Ook wordt stilgestaan bij de aanpak rondom EU-migranten die dakloos zijn geworden. Zij worden ondersteund om weer aan het werk te gaan en/of terug te keren naar het land van herkomst.

2) Economisch vestigingsbeleid en tegengaan van uitbuiting

(Opgave 2 Leefbare wijken uit actieprogramma 'Meer grip op arbeidsmigratie)

In de Ebenhaëzerstraat is het in de avonden en weekenden een komen en gaan van EU-migranten aan het eind van hun lange werkweek. De overdag rustige wijk verandert in een levendige bedoening: mensen halen hun kinderen op van school of de crèche, doen hun boodschappen in een Poolse of Bulgaarse supermarkt en komen in het park of op een plein bijeen om samen een biertje te drinken en te relaxen. Ruim een kwart van alle inwoners van Carnisse is inmiddels (volgens de Basisregistratie Personen) van Oost-Europese afkomst. Logischerwijs komen er daarom ook steeds meer Poolse en Bulgaarse ondernemingen. Zo groeit het aantal Poolse supermarkten gestaag, en zien we steeds meer (commerciële) dienstverlening voor met name Poolse arbeidsmigranten: van uitzendbureaus tot advocatenkantoren en kappers tot Poolse slijterijen. Op een rustige plek vertelt onze projectleider arbeidsuitbuiting over de ketenaanpak.

3) Infopunt EU-arbeidsmigranten

(Opgave 1 Beter zicht op en contact met EU-arbeidsmigranten en opgave 4 Vergroten van zelfredzaamheid en perspectief uit actieprogramma 'Meer grip op arbeidsmigratie)

Omdat arbeidsmigranten vaak weinig vertrouwen in de overheid hebben, en hun rechten en plichten vaak niet goed kennen, worden zij hierover voorgelicht, o.a. over inschrijving in de BRP. Ook worden zij geholpen met vaak complexe problematiek waarmee zij worstelen.

De gemeente wil beter zicht krijgen op en contact hebben met EU-arbeidsmigranten. De medewerkers trekken vaker de wijken in, en zoeken inwoners actief op. Onze EU-voorlichters staan in nauw contact met arbeidsmigranten in de wijk. Zo zijn in 2021 twee infopunten EU-arbeidsmigranten geopend. Dit wordt inmiddels druk bezocht. De bekendheid van de twee inlooppunten voor EU-arbeidsmigranten wordt vergroot. De inzet is dat EU-arbeidsmigranten zich vaker registreren in de BRP en dat ze hun rechten en plichten kennen. De gemeente begeleidt ze als ze dat willen bij het vinden van normaal werk en het opbouwen van een goed bestaan. Daarnaast stimuleert Rotterdam hen en medebewoners om contact met elkaar te maken in hun buurt.

Arbeidsmigratie is al lang geen tijdelijk fenomeen meer: veel migranten van EU-komaf besluiten om voor langere tijd in Nederland te wonen en werken. Het feit dat menig bewoner de Nederlandse taal niet (voldoende) machtig is, maakt het moeilijk om mee te doen, zowel sociaal als economisch. Dit heeft ook impact op de wijk ('men verstaat elkaar niet', en leeft langs elkaar). Het leren van de Nederlandse taal bevordert het integratieproces én beschermt de EU-arbeidsmigrant tegen uitbuiting en misstanden. Taal zien we daarom als de (eerste) sleutel tot het verhogen van de zelfredzaamheid voor deze groep EU-migranten. Een belangrijke strategie in de aanpak is dat we communiceren met EU-arbeidsmigranten via sleutelfigurengroepen; zij kunnen op termijn ook een brugfunctie richting andere EU-migranten, en andere wijkbewoners vervullen.

Tijdens deze pitch wordt ingegaan op onze dienstverlening en outreachende aanpak en het belang van maatschappelijke ondersteuning. Hiertoe is goede samenwerking op lokaal niveau nodig met maatschappelijke partners, zoals het welzijnswerk, het onderwijs, juridische ondersteuning, de huisarts, en het Centrum voor Jeugd en Gezin.